

TILLSYN ENLIGT MILJÖBALKEN ÖVER FÄRGTILLVERKARE I TRELLEBORGS KOMMUN- UPPFÖLJNING 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	sida 2
Bakgrund	sida 2
Mål	sida 2
Avgränsning	sida 3
Regelöversikt	sida 3
Egenkontroll	sida 3
Resultat	sida 4
Färgtillverkarna i Trelleborgs kommun	sida 4
Produkter	sida 4
Kemikaliehantering	sida 4
Utsläpp till vatten	sida 4
Utsläpp till luft	sida 4
Avfall	sida 5
<i>Farligt avfall</i>	sida 5
<i>Övrigt avfall</i>	sida 5
Buller	sida 5
Egenkontroll	sida 5
Övrigt	sida 5
Bilaga 1 Checklista för miljöskyddstillsyn	sida 6 - 12

TILLSYN ENLIGT MILJÖBALKEN ÖVER FÄRGTILLVERKARE I TRELLEBORGS KOMMUN- UPPFÖLJNING 2008

SAMMANFATTNING

Miljönämnden har under tiden mars-april 2008 utövat tillsyn enligt miljöbalken på kommunens tre färgtillverkare: Protega AB, Combimix AB och Cmart AB. Tillsynen var en uppföljning av tidigare tillsyn och har utmynnat i beslut om föreläggande om försiktighetsmått enligt miljöbalken, främst angående utsläpp till luft och vatten, samt kemikalier, avfall, buller och egenkontrollprogram.

BAKGRUND

Miljönämnden utövar tillsyn och kontrollerar att miljöbalkens mål följs vid miljöskyddsobjekten i Trelleborgs kommun. Tillsynen och uppföljningen av tillsynen sker branschvis för att effektivisera arbete, som i detta fall "Tillsyn enligt miljöbalken över färgtillverkare i Trelleborgs kommun- uppföljning 2008".

Vid tillsynen över färgtillverkare kontrolleras att företagen följer miljöbalkens allmänna hänsynsregler, som bl a säger att "Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö".

Miljönämnden kontrollerar som tillsynsmyndighet att företagen följer miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidtar de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) tilldelas tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter en kod utifrån SNI (svensk näringsgrensindelning).

Färgtillverkarna i kommunen är klassade enligt följande:

SNI-Kod 24.120 med beteckning C ("Anläggning för att genom endast fysikaliska processer in industriell skala tillverka 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110").

I kommunen finns även en färgtillverkare, som länsstyrelsen utövar tillsyn över, med följande klassning: SNI-Kod 24.110 med beteckning B, nämligen Flint Group Sweden AB.

MÅL

Enligt Sveriges nationella miljö kvalitetsmål om giftfri miljö skall miljön vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Som en del av detta nationella miljö kvalitetsmål arbetar miljöförvaltningen genom "Tillsyn över färgtillverkare" för att minimera utsläpp av miljöfarliga ämnen till luft, mark och vatten samt för att riskerna med hanteringen av kemiska produkter skall minska. Vattenvårds-, luftvårds-, kemikalie- och avfallsfrågor är aktuella på färgindustrierna.

AVGRÄNSNING

Tillsynen inriktades på de tre färgtillverkare i kommunen, som miljönämnden har tillsyn över, varav alla tre är anläggningar för tillverkning av färg, lack, tryckfärg mm enligt definitionen: "Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.110".

Tillsynen av färgtillverkarna bedrevs under tiden mars-april 2008.

TILLSYNSMETODIK

Vid inspektionerna användes checklista för miljöskyddstillsyn (bilaga 1). Checklistan och förslag till beslut översändes till företagen. Efter att yttrandetiden gått ut, översändes besluten.

Vid inspektionerna genomgicks följande moment:

- Allmänna uppgifter, råvaror/kemikalier (inklusive PRIO-databasen), produktionsdata, fastighetsdata (ventilation, oljeavskiljare, cisterner, kemikalieförråd, köldmedier, energi, PCB-sanering, vatten, spridning av bekämpningsmedel), transporter, avfall och miljöpåverkan (utsläpp till luft och vatten samt buller).
- Upprättande av ett egenkontrollprogram som följer förordningen om verksamhetsutövarers egenkontroll (SFS 1998:901).
- Förändringar i SNI-kod och klassning enligt miljöbalken.

REGELÖVERSIKT

Miljöbalken är tillämplig på färgtillverkarna oavsett storlek och verksamhetsinriktning.

EGENKONTROLL

Förordningen om verksamhetsutövarers egenkontroll gäller för alla verksamhetsutövare med yrkesmässig verksamhet, som skall anmälas eller kräver tillstånd enligt miljöbalken. Förordningen gäller inte frågor som rör arbetsmiljön. Enligt förordningen skall det finnas en fastställd och nedskrivet fördelning av ansvaret för de frågor som gäller för verksamheten enligt miljöbalken och alla föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken.

Det skall finnas rutiner för att kontrollera att utrustning för drift och kontroll hålls i gott skick, för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. Kontrollen skall finnas nedskrivet.

Verksamhetsutövaren skall kontinuerligt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultat av undersökningar och bedömningar skall skrivas ned.

Om en driftstörning eller liknande händelse inträffar som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön, skall tillsynsmyndigheten (miljönämnden) omedelbart underrättas.

Verksamhetsutövaren skall förteckna de kemiska produkter som hanteras och som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt.

Förteckningen skall innehålla följande uppgifter om produkterna:

1. Produktens namn,
2. Omfattning och användning av produkten,
3. Information om produktens hälso- och miljöskadlighet, samt
4. Produktens klassificering med avseende på hälso- eller miljöfarlighet.

RESULTAT

FÄRGTILLVERKARNA I TRELLEBORGS KOMMUN

De tre färgtillverkare i kommunen, Protega AB, Combimix AB och Cmart AB, som miljönämnden har tillsyn över, är alla anläggningar för tillverkning av färg, lack, tryckfärg mm för en produktion i anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår.

Produkter

Vid de tre färgindustrierna tillverkas olika typer av färg. Vid Protega AB tillverkas fosforbaserade brandskyddsfärger och fogmassor. Vid Combimix AB (fd Cromos AB) tillverkas vattenbaserade färger, puts samt inklusive frostskyddsfärger och fasadskyddsfärger. Vid Cmart AB produceras färgprodukter (vattenbaserad stämpel/flexofärg, vattenbaserad golvfärg/golvlack, pulveradditiv till cementgolv mm). En del av Cmart AB:s tillverkning är legotillverkning. Tillverkningen innebär blandning av råvaror i dissolvrar, pulverblandare, rörblandare för fogmassa samt upptappning i fyllningsmaskiner.

Kemikaliehantering

Färgindustrierna använder olika polymerbaser, bindemedel, tillsatsmedel, fyllnadsmedel, färgpigment samt en del lösningsmedel som råvaror i produkterna. Protega AB och Combimix AB har insänt förteckningar på råvaror till miljönämnden. Både råvarunamn och produktnamn är handelsnamn, vilket gör att det kan vara svårt att genomskåda innehållet. Säkerhetsdatablad över företagens produkter finns att tillgå på företaget Cmart AB och på företagen Protega AB:s och Combimix AB:s respektive hemsidor www.protega.se och www.combimix.se

Alla tre industrier förvarar råvaror och kemikalier inne i produktionslokalen. Samtliga har tillgång till absorptionsmedel.

Utsläpp till vatten

Två företag saknar avlopp i produktionslokalen (Cmart AB och Combimix AB). För att skydda omgivningens dagvattensystem har miljönämnden beslutat att Cmart AB och Combimix AB lokaler skall förses med någon typ av invallning, så att eventuellt utsläpp begränsas till produktionslokalen. Protega AB har skaffat en tröskel till kemikalieförrådet, vilket därmed kan ta upp maximalt 300 liter. Protega AB har ett utsläpp av tvättvatten, som passerar en 2-kammarbrunn innan den avgår till spillvattennätet. Sedimentslam hamnar i 2-kammarbrunnen, som tömmer 2ggr/år. Företaget har tagit prov på innehållet i tvättvattnet. Protega AB och Cmart AB har möjlighet att med s.k. tättingar avspärra dagvattenbrunnarna, när transporter sker av farligt gods eller farligt avfall till och från företaget. Miljönämnden förelade Combimix AB att införskaffa tätting till dagvattenbrunnarna utomhus.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker i form av stoft. För Cmart AB och Combimix AB gäller att stofthalt i utgående ventilationsluft inte får överskrida 10 mg/m³ ntg, vilket framgår av deras respektive egenkontrollprogram. Båda företagen har reningsanläggning i form av stoftavskiljare med partikelfilter eller glasfiberfilter. Protega AB har punktutsug och två kamasfilter. Obligatorisk ventilationskontroll (OVK) skall utföras vart 3:e år enligt egenkontrollprogrammen. Vid Protega AB utförs OVK 1 gång per år.

Avfall

Farligt avfall

Vid Cmart AB uppkommer farligt avfall i form av produktionsprover, som returneras till kunden via den transportör som kunden anlitar. Vid Combimix AB uppkommer inget farligt avfall. Vid Protega AB uppkommer sedimentslam i två-kammarbrunnen. Två-kammarbrunnen tömms 2 ggr/år av PULS, som kör sedimentslammet till SYSAV Kemi AB i Malmö. Även vattenburen färg och lösningsmedel transporteras till SYSAV Kemi AB i Malmö. Tvättvatten respektive filter har klassificerats enligt avfallsförordningen.

Övrigt avfall

Vid Cmart AB uppkommer pappersemballage, som omhändertas av IBC och återanvänds. Vid Combimix AB uppkommer metallavfall och brännbart avfall, som sorteras och avhämtas i containrar av Carl F i Malmö. Vid Protega AB sorteras brännbart avfall, wellpapp i container, emballage i säckar, som omhändertas av Carl F. Container med metallavfall hämtas av Alterstam i Malmö. Dessutom sorteras hushållsavfall, som hämtas av Tekniska förvaltningen, Trelleborgs kommun, och pappersavfall, som hämtas av IL Recycling.

Buller

Naturvårdsverkets råd och riktlinjer 1978:5 "Riktvärden för externt industribuller" har status som allmänna råd och tillämpas. Inga bullermätningar har utförts. Inga klagomål har inkommit till miljönämnden angående buller.

Egenkontroll

Alla tre företagen har nu egenkontrollprogram, vilka i stort följer förordningen om verksamhetsutövarers egenkontroll (SFS 1998:901). Vid Cmart AB skall en pärm "Produktionsprinciper – miljö, brand och arbetsmiljö" färdigställas. Miljönämnden förelade Cmart AB att komplettera egenkontrollprogrammet med kemikalieförteckning. Vid Protega AB används egenkontroll/tillverkningskontroll enligt ISO 9001/2000 och ISO 14001.

Övrigt

Vid Combimix AB (fastigheten Phylatterion 17) har inventering med avseende på PCB skett. Vid inventeringen noterades förekomst av lysrörsarmaturer, som kan innehålla kondensatorer med PCB. Lysrörsarmaturen skall omhändertas som farligt avfall, när dessa skall kasseras. De två andra företagens lokaler är byggda senare, 1988 och under 1990-talet. Protega AB och Combimix AB använder Kemikalieinspektionens PRIO-databas och kriterier för utfasning av särskilt farliga kemikalier. Vid Cmart AB är detta inte aktuellt. Miljönämnden erinrar vid kontakt med företag att den nya kemikalielagstiftningen REACH-förordningen gäller sedan den 1 juli 2007.

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör

BILAGA 1

CHECKLISTA MILJÖSKYDDSTILLSYN

Inspektion den _____

Inspektör
Närvarande

ALLMÄNT

Företag _____	Organisationsnr _____
Verksamhetsadress _____	E-post _____
Fakturaadress _____	
Fastighetsbeteckning _____	
Kontaktperson _____	Telefon _____
Miljöansvarig _____	Telefon _____
Företagsägare _____	Telefon _____
Antal anställda _____	Arbetstider _____
Certifiering (ISO, Emas mm) _____	
Allmän beskrivning av verksamheten. Mått på det som avgör klassificeringen. _____	
Lokalisering, beskrivning av närområde _____ _____	
SNI-kod _____	
Samordning med räddningstjänst (ex: 2:4 anläggningar)	☐ Ja ☐ Nej

RÅVAROR/KEMIKALIER

Namn	Mängd/år	Lagring (mängd, behållare, placering)	Miljöpåverkan /risk	Egen import för vidare försäljning (eget framtaget säkerhetsdatablad krävs)
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐

Finns kemikalieförteckning? (krav enligt egenkontroll, § 7) Ja Nej

Sker utfasning enligt PRIO listan? (se www.kemi.se) Ja Nej Ej aktuellt

Finns tillstånd från LST för särskilt farliga ämnen? (Gäller för faroklasser Mycket giftig, Giftig, CMR och Frätande, dvs dödsbete eller frätsymbol) Ja Nej Ej aktuellt

Finns uppdaterade säkerhetsdatablad? (Ej äldre än 3 år) Ja Nej

Vid tillverkning/import av kemiska produkter, är produkterna anmälda till Kemikalieinspektionen? Ja Nej Ej aktuellt

Ställs miljökrav vid inköp av kemikalier? (Produktvalsprincipen) Ja Nej

Miljösanktionsavgift punkt 5.4

PRODUKTIONSDATA

Processer/Maskiner		
Produkter	Mängd/år	Lagring
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
Producentansvar _____		
<i>Fyller eller importerar verksamheten förpackning (tex wellpappkartonger och krymp och sträckfilm) skall de ingå i ett insamlingsystem (repa). Miljösanktionsavgift punkt 7.</i>		

FASTIGHET**Ventilation**OVK (obligatorisk ventilationskontroll) genomförd? Ja NejOljeavskiljare Ja Nej Ej aktuellt

Tömningsfrekvens _____

Larm? Ja Nej

Typ: _____

Provtagning utförd? Ja, bifogat resultat NejFunktionstest utförd? Ja, bifogat resultat Nej Typgodkänd

Vilka kemikalier är rekommenderade för att bibehålla oljeavskiljarens funktion?

Utlopp till spill- eller dagvatten? _____

Cistern

Volym _____

Innehåll _____

Klass 1 *Exempelvis bensin och thinner – vätskor med flampunkt under 21°C. Spillolja klassas som brandfarlig vätska klass 1 såvida man inte kan styrka flampunkten. Flampunkten på vätskan finns angiven i säkerhetsdatabladet*Klass 2 *Exempelvis fotogen och lacknafta – vätskor med flampunkt mellan 21°C och 55°C.*Klass 3 *Exempelvis diesel eller eldningsolja – vätskor med flampunkt mellan 55°C och 100°C*Placering ovan mark i mark inne uteRörledning ovan mark i markUpphöjd cistern Ja NejTak Ja Nej

Närhet till vattendrag _____

Närhet till brunn _____

Besiktning/klassning År: _____ Intervall: _____

Vattenskyddsområde Ja NejSekundärt skydd Ja Typ: _____ NejSpillplåt vid tankning mm Ja _____ NejNivåvisning Ja _____ NejPåkörningskydd Ja _____ NejÖverfyllnadsskydd Ja _____ Nej

Förvaring av kemikalier

Hur förvaras kemikalier?

Finns absorptionsmedel?	☐ Ja	☐ Nej
Är golvet tätt (gjutet)?	☐ Ja	☐ Nej
Finns avlopp där kemikalier förvaras	☐ Ja	☐ Nej
Om ja är det avstängningsbart?	☐ Ja	☐ Nej

Närhet till brännbart material

Finns kemikalieskåp/rum?	☐ Ja	☐ Nej
Låsbart?	☐ Ja	☐ Nej
Invallat, tröskel?	☐ Ja	☐ Nej
Ventilation?	☐ Ja	☐ Nej
Är det godkänt av räddningstjänsten?	☐ Ja	☐ Nej
Lagrad mängd i kemikalieförråd		

Köldmedieaggregat

Köldmediemängd 3-10 kg (årlig ackrediterad kontroll)
 >10 kg (årlig ackrediterad kontroll - rapport skickas till miljönämnd)

Vilken köldmedietyper CFC (användningsförbud för anläggning > 900g)
 HCFC (påfyllnadsförbud)
 HFC
 R
 Övrig _____

Läckage: _____ *max 5% läckage annars rapport om incident*

Miljösanktionsavgift punkt 5.3

Energi

Uppvärmningsanläggning/energislagslag _____

Energiåtgång/år _____

Elförbrukning/år _____

(Hushållningsprincipen) Hur sker utbyte till förnyelsebara energikällor? _____

Energibesparingar _____

PCB sanering			
Byggår (1956-1973)	_____	Renoveringsår (1956-1973)	_____
Inventerad år	_____	Sanerad år	_____
Vatten			
Dagvatten avstängningsanordning:	☐ Ja	☐ Nej	
Vattenförsörjning:	☐ Kommunalt vatten	☐ Egen brunn	
Förbrukning:	_____		
Mark			
Bekämpningsmedel	_____	Giltighetstid	_____
Sprutcertifikat	_____		
<i>Miljösanktionsavgift punkt 5.2</i>		<i>Klass 1-2 (tillstånd), 3 (allmänhet)</i>	

TRANSPORTER

Gods- och avfallstransport	
Trafikbuller _____	Tider _____
Vilka miljökrav ställer företaget på transport? _____	

AVFALL

Anteckningskyldighet
 VU som sänder iväg farligt avfall ska föra anteckningar om mängd/år, typ och vart det skickas (41§)
 VU där farligt avfall uppkommer ska föra anteckningar om mängd/år, typ och vart det skickas (43§)

Typ av avfall/farligt avfall	Omhändertagande	Mängd/år	Mottagarkvitto	Förvaring
			☐	
			☐	
			☐	
			☐	
			☐	
			☐	

Har mottagaren tillstånd att ta emot avfall/farligt avfall? Ja Nej
 Har transportören tillstånd att transportera avfall/farligt avfall (*begär intyg från transportör?*) Ja Nej
 Sker egen transport av farligt avfall? Ja Nej

Miljösanktionsavgift punkt 6.1

MILJÖPÅVERKAN

Vilka är de betydande miljöaspekterna/riskerna enligt företaget själv _____	

Utsläpp till luft	☐ Ja ☐ Nej
Reningsanläggning	_____
Filterbyte	_____
Utsläpp till vatten	☐ Ja ☐ Nej
Reningsanläggning	_____
Avlopp	☐ Kommunalt ☐ Enskilt
Om enskilt: Typ av reningsanläggning	_____
Vidtagna miljöskyddsåtgärder	_____
Har föroreningar eller liknande påträffats i marken	☐ Ja ☐ Nej
När och var	_____
Ventilation	_____
Buller	_____

EGENKONTROLL

Känner företaget till förordningen om verksamhets- utövarens egenkontroll (<i>gäller c-verksamhet</i>)	☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvis ☐ Dok
Fördelning av det organisatoriska ansvaret (4§FVE)	
Finns dokumentation över ansvarsfördelningen?	☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvis ☐ Dok
Om "ja" är ansvarsfördelningen fastställd av högste ansvarig för verksamheten?	☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvis ☐ Dok
Bedöms de som tilldelats ansvar ha nödvändig kunskap, resurser och befogenheter?	☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvis ☐ Dok
Metoder och rutiner för driftskontroll mm (5§FVE)	
Hur överförs kunskap vid sjukdom, frånvaro mm?	_____
Finns rutiner för löpande kontroll av utrustning för driften?	☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvis ☐ Dok
Inventering och bedömning av risker (6§FVE)	
Vilka undersökningar och bedömningar görs för att ta reda på de risker för miljön och människors hälsa som finns när verksamheten bedrivs under normala förhållanden, samt vid särskilda händelser som t.ex. driftstörningar eller olyckor?	_____ _____
Vilka rutiner finns för att underrätta tillsynsmyndigheten vid driftstörningar?	_____ _____
Driftstörningsblankett finns på länsstyrelsens hemsida. www.lst.m.se Miljösanktionsavgift punkt 2.3 (A- & B-verksamhet)	

KOMMENTARER

OMFATTAS BRISTER AV MILJÖSANKTIONSAVGIFTER?

Broschyrer:

- Nå målen (länsstyrelsen)
- Egenkontroll (miljöförvaltningen)
- Kommande broschyr om miljöfarlig verksamhet.
- Kommande broschyr om hänsynsreglerna